

Az életnek ára van

Ajjajaj! Ekkora fába még nem vágtam a fejszét. Mindennek ára van. De még mekkora. Életünket ingyen kapjuk, legtöbbször boldog órák gyümölcseként, de attól kezdve holtunkig minden percünkért fizetnünk kell. Néha boldogsággal, aztán, amikor már elfelejtjük, mi is az igazi belőle, előáll a nagy behajtó, és először csak mondja, aztán ismételteti: adós, fizess!

Senki nem kérdezi tőlünk, akarunk-e megszületni, meg azt se, mire születnénk legszívesebben. Tanítja a legtöbb vallás, hogy Isten szabad akaratot adott az embernek, de éppen indulásunkra ez nem vonatkozik. Feministák, és az életnek másfajta hígultjai ugyan jogukként hangoztatják, szabad akaratak jegyében ők dönthessenek a mi megjelenésünkről, de mi akkor már nem ők vagyunk, hanem egyszemélyes lények: én! De nekünk, mondom, akkor már nincsen szavazati jogunk.

A nagy ÉN is meghígulhat néha, és azt mondja, szintén a szabad akaratra hivatkozva, egyedül neki van joga eldobnia az életét. A vallások másik alagútjába fut bele azonnal, mert az agyonrafinált hitűeken kívül valamennyi éppen ezt tiltja legjobban.

Az élet is tiltja. Parancsként van kiadva mindnyájunknak, adjuk tovább azt az ajándékot, aztán gondoskodjunk róla tisztességgel, a legvégén pedig a becsületes befejezéshez megint intelem jön elő: tűrj békével!

Aki ezen a vágányon akar tovább menni, menjen, én most megállok. Azt se mondhatom, hogy újat mondok, kerülgettem ezeket már többször is. Ha valóban tisztességgel akarnánk megőrizni azt a bizonyos ajándékot, és egészségesen tovább adni, rengeteg tapasztalattal kiegészítve, első parancs ez lenne: élj egészségesen! Alpontjait elsorolnom se lehetne. Mértékkel egyél, finomakat és táplálókat vegyesen. A magam korosztálya ugyan azt tanulta annak idején, mire megöregszünk, tablettákon fogunk élni, de nem patikabogyókra gondolt akkor még senki. Most meg? Marékszám kapkodják be a mindenféle kiegészítőket. Kuruzslók hada él balgaságainkból, miközben ők is mennek szépen tönkre.

És mozogj sokat! Legyél mértékletes az élvezetekben is! Ha boldognak lennék – vágja rá korunk hőse. Amit az élet kínál, nem utasítom el, de ha nem kínálja, elveszem erőszakkal. Ebbe aztán belefér majdnem minden. Az ital, a bagó, a drog és a többi túlhajtott akármí. Hogy mit mond a statisztika az önrontásokról? Az a statisztikusok dolga. Kimutatják például, hogy a cigaretta szinte minden betegségnek talpköve. Ömlenek kifelé az iskolából az aranyosabbnál aranyosabb leánkák és kisfiúk – illene őket igazi fölnttnek mondani! – és dől belőlük a füst. A még fejlődő szervezetet köpi be a hamar elmúlás mocskos legye. Nehogy azt mondja csokoládzás közben a másik, hogy tejfölösszájú vagyok!

Itt aztán szépen meg is állok. Az orvosok többsége eldobta már a bűdös bagót, ha kínok kínját állta is ki közben, annál többen szívják a nővérek és a másfajta segítők. Persze szükségünk lenne tartós egészségükre is, de micsoda erősítést adnak a vég felé közeledő többi bagósnak! Csak egy slukkot még!

Vénülő tejfölösszájúként azt mondom, az élet legnagyobb ára füstként száll el. Hogyan is van ez? És vele szállunk el mi is?

H. D.

Ötvenéves az erdészeti oktatás

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ötvenéves az erdészeti oktatás Szegeden. Ennek alkalmából tart jubileumi ünnepséget a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola és Kollégium, április 29-én. Reggel negyed 10-kor megkoszorúzzák Kiss Ferenc szobrát, az ünnepséget 10-től tartják a Szegedi Ifjúsági Házban, 12-kor a résztvevők emlékfát ültetnek a Szent György

téren. Délután 2-kor szakmai fórum kezdődik a magyar erdőgazdaság jelenéről és jövőjéről.

A fórumon részt vesz Klemencsics András, az FVM erdészeti főosztályának vezetője, Wisnovszky Károly, az Állami Erdészeti Szolgálat főigazgatója és Duszka József, a Bükk Nemzeti Park igazgatója, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke is.

A megváltozott körülmények, nem a kényelem az oka a sok művi szülésnek

Egyre több a császármetszés

Minden harmadik nő császármetszéssel hozza világra gyermekét a szegedi nőgyógyászati klinikán. Magyarországon mindenhol egyre kevesebb a természetes szülések száma, ez azonban nem azt jelenti, hogy az anyák nem vállalják a vajúdás nehézségeit.

Évről évre nő a császármetszéses szülések száma Magyarországon. A jelenséget hajlamosak vagyunk annak tulajdonítani, hogy a nők már nem akarnak szenvedni gyermekük világra hozatalával, inkább megkérik orvosukat, mûtse meg őket. Ilyen azonban csak a filmekben létezik, az orvostika ugyanis szigorúan tiltja az indokolatlan beavatkozást.

A Szegedi Tudományegyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján tavaly a szülések 32 százaléka végződött császármetszéssel. Csak összehasonlításképpen: 1975-ben ez az arány 7 és 8 százalék között mozgott. Pál Attila, a klinika orvosprofesszor-igazgatója szerint jó és rossz oldala egyaránt van annak, hogy manapság sokkal többen szülnek műtési úton.

– Régen, ha egy gyerek nehezen jött világra, fogót, vákuumot és egyéb eszközöket használtak. Ezek miatt azonban sok volt a sérülés – emlékeztetett a professzor. – Ma már az orvos inkább beleavatkozik a természet rendjébe, hogy a problémákat elkerülje. Ugyanakkor ne felejtjük el, hogy ilyenkor műtét történik, amely akár komoly szövődeményekkel is járhat.

Császármetszéssel segítenek világra például minden farfekvéses magzatot, ha először szül az anya, beavatkozás nélkül ugyanis hetszer nagyobb az esélye a gyermek sérülésének. Márpedig a 34. hét előtt születő gyerekek csaknem mindegyike ilyen, hiszen a magzat csak a kihordási idő legvégén fordul be a szülőcsatornába.

– Az utóbbi időben, a lombikbébi programnak köszönhetően ugrásszerűen megnőtt az ikerszülések száma, ők például gyakran koraszülöttek – magyarázta a professzor.

Szintén a mesterséges megtermékenyítéshez kapcsolódó jelenség, hogy azoknál a nőknél, akik nehezen, hosszú évek után estek teherbe, az orvosok nem vállalják fel a legkisebb

Íme az ember. Óvó kezek között az újszülött kisbaba

Fotó: Veréb Simon

rizikót sem, és inkább a műtétet választják. A számok elemzésekor figyelembe kell venni, hogy folyamatosan tolódik a gyermeket vállalók életkora is, amely együtt jár az egyre szaporodó anyai és magzati komplikációkkal. Márpedig minden ilyen esetben a császármetszés jelenti a biztonságos megoldást.

A műtési szülések számának növekedését tehát rengeteg tényező befolyásolja. Ezek azonban mind egy fő okra vezethetők vissza: az orvosok igyekeznek elkerülni azokat a helyzeteket, amelyek kimenetele kétséges lehet. Az óvatosság pedig egy idő után generálja magát, aki ugyanis egyszer már császár-

metszéssel szült, azt a következő alkalommal is nagy valószínűséggel műteni kell, a heg ugyanis bármikor szétszakadhat.

Mindentől függetlenül azonban tény: a császármetszés a kismamának és az orvosnak is a könnyebb megoldás. Előbbi nem szenved órákig, utóbbi pedig tervezhetően, ideális körülmények között segítheti világra az újszülöttet. Nincs lehetőség arra, hogy kérésre elvégezzék a műtétet. Igaz: nem jellemző, hogy a nők ezzel keresnek fel orvosukat. Ettől függetlenül a szegedi klinikán rendszeresen ellenőrzik: valóban indokolt volt-e az elvégzett császármetszés.

TIMÁR KRISZTA

Siska Antal: Kikérem magamnak a hangnemet és az eljárást!

Hibázik és büntet a hivatal

A felületes hivatali adatkezelést, a tájékoztatás módszerét és az önkormányzati ügyintézők stílusát tartja méltatlannak egy sándorfalvi nyugdíjas. Elismeri, hogy hibázott, ám nem ő vétett egyedül.

A sándorfalvi Siska Antal tanyát vett családtagjaival 13 évvel ezelőtt a falu határában. A tulajdonjog megszerzéséről az érintett feleken kívül – a határozat megjegyzés rovata szerint – az illetékhivatal és az önkormányzat is kapott értesítést. Akkoriban nem szedtek kommunális adót a faluban, 2000-től viszont minden ingatlan tulajdonosára kivetették. Siska úr a belterületi háza után fizet, arra viszont nem gon-

dolt, hogy tanyáját is érinti az intézkedés.

– Nem tudtam, hogy a külterületi ingatlanra is kommunális adót fizetettnek. Semmiféle értesítést nem kaptam, pedig 5 éve halmozódik a hátralékom. A hivatal ugyanis 13 éven keresztül elfelejtette iktatni az adásvéte- lünket, sőt: 5 évig eszébe sem

jutott, hogy bármit számon kérjen – méltatlankodott Siska Antal. – Néhány nappal a büntetőhatározat előtt jártam is bent a hivatalban, akkor szóltak a mulasztásom miatt. Azonnal kértem csekket, hogy befizessem az adót. De az ügyintéző pökhendi- en csak annyit vágott oda, hogy most már nem ad, hanem bün-

tet. Nem a 16 ezer forintos összegről van szó. Kikérem magamnak a hangnemet és az eljárást! A fellebbezés újabb 5 ezer forintba kerülne, és az ügyintéző saját hatáskörben bírálhatná el. Kizártnak tartom, hogy beismerné, ők is hibáztak, nemcsak én.

A napokban Siska úr belterületi házához is újabb felszólítást kapott az önkormányzattól, hogy haladéktalanul tisztíttassa ki a kapubejárója alatti csatorna- áterest, különben szabálysértésért feljelentést tesznek. A munkához erőgép szükséges, és mivel a nyugdíjas nem tekinti saját feladatának a kotrást, a határozat ellen most frásban fellebbez.

D. T.

HELYI ADÓFORINTOK

Sándorfalván egy-két éves helyi adóhátralékokat találnak, és felszólítják a fizetésre az érintetteket, de legvégső esetben a behajtástól sem riadnak vissza – tájékoztatott az önkormányzat jegyzője. Muhiné Boruzs Ilona elmondta, a tisztázatlan tulajdonú ingatlanokat az ingatlan-nyilvántartásban nyomozzák le. A bevételt külterületi utakra és nyomirtásra fordítják, belterületen pedig a vízelvezető gyűjtőcsatornák és nagyobb átereszek tisztítására költik.

Rokkant anya három sérült gyermekkel

Újraindult az aláírásgyűjtés az ápolási díjért

A Kószó családnak megváltás lenne, ha elismernék az otthonápolási munkát

Fotó: Karnok Csaba

Újrarendült, és június közepéig tart a fogyatékos-szervezetek aláírásgyűjtése, hogy az otthon ápolók munkáját elismertessék. A tájékoztatásba aktívan bekapcsolódik egy deszki család, melyben rokkant az anya és felnőtt gyermekei is.

A deszki Kószó családban kerek székű felnőtt fiát, lányát és vejét gondozza a rokkantnyugdíjas édesanya. Csekély ellátmánya azonban kizárja őt az ápolási díjból, ezért csak saját és gyerekei rokkantellátására számíthat.

– Bátyám és én is, mindketten dolgoztunk, és rendelkezünk a nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, de férjemet, Attilát nem jelentette be a munkáltatója. Csak járadékot kap – meséli Kószó Krisztina, aki diplomás szociális munkásként nyom követi a fővárosi kezdeményezést, és interneten tartja a kapcsolatot a szimpatizánsokkal.

– Délutánba nyúlik nálunk a reggel. Ahogy tudunk, segítünk egymásnak, de édesanyámra hárul a teher nagy része: a mosdatás és öltöztetés például több órányi szakértő fizikai munkát jelent. Nem mozdulhat el mellőlünk, éjjel-nappal figyelnie kell ránk.

Krisztina segít neki, speciális konyhájukban főz, és mivel pehelykönnyű műanyag edényeket hasz-

nál, azokat képes megemelni. Attila öltözteti a párját, és fésüli, sőt: a reggeli elkészítésében is ügyes. Krisztina bátyja, Zsolt azonban még náluk is több törődést igényel. Ahhoz, hogy jó időben kimozduljanak a lakásból, Kószóné órákon át öltözteti, és betakarítja a gyerekeit. Deszken sétálnak, emberekkel találkoznak, és aláírást gyűjtenek.

– Ha utánaszámolunk, hármunk intézeti ellátása több mint háromszázezer forintba kerülne az államnak havonta. És mi csak a minimálbérért küzdünk – számszerűsíti Kószóné az ápolási díj emeléséért folytatott harcuk hátterét.

DOMBAI TÜNDE

ÖTVEZEER ÉRVÉNYES ALÁÍRÁS

Új lendületet vett az aláírásgyűjtés az ápolási díj emeléséért. A súlyosan fogyatékosokat otthon gondozók évek óta a mindenkor minimálnyugdíjat kapják, azaz 24 ezer forintot. A rengeteg türelmet és kitartást igénylő elfoglaltság nem munkaviszony, ezért később a nyugdíjhoz sem számít. A fogyatékosoknak június 15-éig kell összegyűjteniük az 50 ezer érvényes aláírást, hogy népi kezdeményezésük eredményeként az országgyűlés napirendjére vegye a kérésüket. Legalább minimálbért szeretnének.